

OBSAH

hlava první

ANTICKÝ STAROVĚK

I.	POČÁTKY EVROPSKÉ CIVILIZACE	
I/1	<i>Předřecká Egeis</i>	15
I/2	<i>Mykénská kultura</i>	16
II.	TEMNÁ STALETÍ A ŘECKÝ ZÁZRAK V ARCHAICKÉ DOBĚ	
II/1	<i>Tzv. geometrické období (1000–800/700 př. Kr.)</i>	16
II/2	<i>Celkový ráz archaického období (8.–6. století př. Kr.)</i> ..	17
II/3	<i>Řecká polis</i>	17
II/4	<i>Archaická Sparta</i>	18
II/5	<i>Archaické Athény</i>	19
II/6	<i>Velká řecká kolonizace</i>	23
III.	KLASICKÉ ŘECKO	
III/1	<i>Řecko-perské války a jejich důsledky</i>	25
III/2	<i>Období klasické demokracie v Athénách</i>	28
III/3	<i>Správní systém a sociální složení athénskému státu</i>	28
III/4	<i>Peloponéská válka</i>	30
III/5	<i>Krise městských států a vzestup Makedonie</i>	31
IV.	HELÉNISMUS	
IV/1	<i>Vláda a smrt Alexandra Makedonského</i>	33
IV/2	<i>Rozpad Alexandrový říše a osudy helénistického světa</i> ..	35
V.	ITÁLIE V PŘEDŘÍMSKÉM OBDOBÍ	
V/1	<i>Etruskové – původ a hospodářství</i>	37
V/2	<i>Rozmach etruské moci</i>	38
VI.	DOBA ŘÍMSKÝCH KRÁLŮ	
VI/1	<i>Vznik Říma</i>	38
VI/2	<i>Konec etruské vlády nad Římem</i>	39
VII.	ŘÍMSKÁ REPUBLIKA	
VII/1	<i>Sjednocování italských oblastí pod římskou nadvládou</i>	40
VII/2	<i>Zápas plebejů s patriciji</i>	41
VII/3	<i>Správní systém římské republiky</i>	41
VII/4	<i>Punské války</i>	42
VII/5	<i>Územní výboje římské republiky a její přeměna v mocnost</i>	44

VII/6	<i>Ekonomické a sociální poměry v éře republiky</i>	44
VII/7	<i>Krize republiky</i>	47
VII/8	<i>První triumvirát a činnost Gaia Iulia Caesara</i>	48
VIII.	PRINCIPÁT	
VIII/1	<i>Druhý triumvirát</i>	50
VIII/2	<i>Počátky principátu za vlády Octaviana-Augusta</i>	52
VIII/3	<i>Římská říše v prvním století císařství</i>	54
VIII/4	<i>Impérium na vrcholu moci</i>	54
VIII/5	<i>Konec principátu</i>	56
VIII/6	<i>Zrod křesťanství, jeho zásady a počátky</i>	59
IX.	ŘÍMSKÁ ŘÍŠE V POSLEDNÍ FÁZI EXISTENCE	
IX/1	<i>Vznik dominátu a Diokletianovy reformy</i>	62
IX/2	<i>Přesun centra impéria na Východ za Konstantinova panování</i>	63
IX/3	<i>Rozdělení říše a útoky barbarů</i>	64
IX/4	<i>Zánik Západořímské říše</i>	65
IX/5	<i>Romanizace Evropy a barbarizace Římské říše</i>	65
X.	ANTICKÁ KULTURA	
X/1	<i>Náboženství a mytologie</i>	67
X/2	<i>Literatura</i>	67
X/3	<i>Filosofie</i>	70
X/4	<i>Přírodní naukové obory</i>	72
X/5	<i>Dějepisectví</i>	74
X/6	<i>Řečnictví</i>	75
X/7	<i>Právo</i>	75
X/8	<i>Architektura</i>	76
X/9	<i>Sochařství</i>	77
X/10	<i>Malířství</i>	78

hlava druhá

RANÝ STŘEDOVĚK

I. TVÁŘNOST RANĚ STŘEDOVĚKÉ EVROPY

I/1	<i>Vymezení pojmu raný středověk</i>	79
I/2	<i>Antické dědictví a nerovnoměrnost vývoje</i>	79
I/3	<i>Vpády barbarů a jejich soužití s původním obyvatelstvem</i>	80
I/4	<i>Význam křesťanství pro raně středověkou vzdělanost</i>	81
I/5	<i>Vznik papežství a jeho vývoj do 8. století; mnišství</i>	82

II.	FRANCKÁ ŘÍŠE (482–843)	
II/1	<i>Hlavní rysy státu</i>	84
II/2	<i>Počátky říše</i>	86
II/3	<i>Úpadek Merovejců a moc majordomů</i>	86
II/4	<i>Vláda Karla Velikého (768–814) a obnovení západního císařství</i>	88
II/5	<i>Rozdělení říše</i>	90
II/6	<i>Správní a hospodářský systém Francké říše</i>	91
II/7	<i>Karolínská renesance</i>	92
III.	FRANCIE A PRVNÍ STALETÍ JEJÍ EXISTENCE	
III/1	<i>Vztah panovníka a šlechty</i>	93
III/2	<i>Boje s Normany a nástup Kapetovců</i>	94
III/3	<i>Francouzská společnost a církev v 9.–11. století</i>	95
III/4	<i>Kulturní poměry v raně středověké Francii</i>	95
IV.	STŘEDNÍ EVROPA	
IV/1	<i>Východofrancká říše</i>	96
IV/2	<i>České země v 9. století a rozmach i pád Velké Moravy</i> ...	98
IV/3	<i>Poslední východofrančtí Karlovcí a vzestup Saska</i>	99
IV/4	<i>Obnova římského impéria za vlády Otonů</i>	101
IV/5	<i>Zformování českého státu a jeho osudy v 9.–11. století</i>	104
IV/6	<i>Vláda sálské dynastie v Říši a zápas o investituru</i>	106
IV/7	<i>Hospodářské poměry v střední Evropě</i>	107
IV/8	<i>Shody a odlišnosti v systému správy</i>	108
IV/9	<i>Literatura a vzdělanost</i>	110
IV/10	<i>Výtvarné umění</i>	111
V.	STŘEDOVÝCHODNÍ EVROPA	
V/1	<i>Počátky středověkého Polska</i>	111
V/2	<i>Zrod a vývoj uherského státu</i>	114
V/3	<i>Správa uherského státu</i>	115
VI.	PŘÍČINY ITALSKÉ ÚZEMNÍ ROZDROBENOSTI	
VI/1	<i>Ostrogóti, Byzanc a Langobardi v zápase o Apeninský poloostrov</i>	116
VI/2	<i>Dědictví Francké říše a vzestup Benátek</i>	117
VI/3	<i>Papežství a velké schizma</i>	117
VI/4	<i>Zrod normanského království na Sicílii</i>	118
VI/5	<i>Život v italských oblastech</i>	118
VI/6	<i>Kultura raně středověké Itálie</i>	119

VII.	BYZANC, BALKÁN A KYJEVSKÁ RUS	
VII/1	<i>Byzantská říše za vlády Justiniánovy</i>	119
VII/2	<i>Boje Byzance s Avary, Slovany, Peršany a muslimy</i>	120
VII/3	<i>Spor o uctívání obrazů</i>	122
VII/4	<i>Otřesení byzantských pozic a jejich obnova v 9.–11. století</i>	122
VII/5	<i>Společnost raně středověké Byzance</i>	124
VII/6	<i>Slovanské státy v sousedství Byzance</i>	125
VII/7	<i>Kyjevská Rus</i>	126
VII/8	<i>Kultura Kyjevské Rusi</i>	127
VIII.	SEVERNÍ EVROPA	
VIII/1	<i>Krajina a lidé v historickém přítmí</i>	128
VIII/2	<i>Švédsko, Norsko a Dánsko na počátku svých dějin</i>	128
VIII/3	<i>Normanské útoky na evropskou pevninu</i>	130
VIII/4	<i>Život v raně středověké Skandinávii</i>	132
IX.	BRITSKÉ OSTROVY	
IX/1	<i>Charakter oblasti po rozpadu Západořímské říše</i>	134
IX/2	<i>Anglie a Wales v počátcích křesťanské éry</i>	136
IX/3	<i>Anglie v době válek s Vikingy</i>	136
IX/4	<i>Christianizace Skotska a jeho sjednocení</i>	138
IX/5	<i>Počátky Irska</i>	139
IX/6	<i>Hospodářské a sociální poměry na britských ostrovech</i>	139
IX/7	<i>Kultura britských ostrovů</i>	140
X.	ISLÁMSKÁ EXPANZE	
X/1	<i>Zrod islámského náboženství</i>	141
X/2	<i>Spory mezi muslimy po Muhammadově smrti</i>	142
X/3	<i>Vláda Abbásovců</i>	142
X/4	<i>Důsledky vítězství Seldžuků</i>	144
X/5	<i>Hospodářství muslimského světa</i>	144
X/6	<i>Islámská kultura</i>	145
XI.	PYRENEJSKÝ POLOOSTROV V BOJI S ISLÁMSKOU EXPANZÍ	
XI/1	<i>Visigótské království a jeho zánik</i>	146
XI/2	<i>Pod arabskou vládou</i>	148
XI/3	<i>Každodennost visigótského a muslimského období</i>	149
XII.	ŽIDÉ A ŽIDOVSKÁ CIVILIZACE V RANÉM STŘEDOVĚKU	
XII/1	<i>Rozptýlení židovského obyvatelstva</i>	150
XII/2	<i>Evropští Židé</i>	150

hlava třetí

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

I. DOBA A LIDÉ

- I/1** *Zvýšení výkonnosti evropské ekonomiky a její příčiny* ... 152
I/2 *Nové rozvrstvení společnosti a jeho důsledky* 153
I/3 *Duchovní rozměr epochy* 155
I/4 *Světovládné ambice papežství a reakce na ně* 156
I/5 *Opětovný vliv antiky na křesťanské myšlení* 161
I/6 *Gotika jako výraz dobového myšlení a cítění* 161
I/7 *Internacionální ráz gotické kultury
a hranice jejího universalismu* 162
I/8 *Význam vrcholně středověkých přeměn
pro evropskou civilizaci* 165

II. VELKÉ KŘÍŽOVÉ VÝPRAVY

- II/1** *Příčiny křížových tažení* 166
II/2 *První a druhá křížová výprava* 167
II/3 *Třetí křížové tažení* 168
II/4 *Smutné události čtvrté výpravy* 170
II/5 *Průběh páté až osmé křížové výpravy* 170
II/6 *Pád křesťanských držav na Předním východě* 171
II/7 *Význam křížáckých tažení pro soužití
rozdílných kultur* 171
II/8 *Ustavení rytířských řádů* 172
II/9 *Předpoklady a hranice vzájemného poznání
křesťanského a islámského světa* 173

III. FRANCIE V ROLI MOCNOSTI

- III/1** *Příčiny francouzsko-anglického soupeření* 173
III/2 *Tažení proti albigenským* 175
III/3 *Vláda Ludvíka IX.* 176
III/4 *Vrchol středověké Francie za vlády
Filipa IV. Sličného* 176
III/5 *Francouzské hospodářství* 176
III/6 *Správa francouzského království* 178
III/7 *Úroveň vzdělanosti a literatury* 179
III/8 *Francie jako kolébka gotického umění* 180

IV. BRITSKÉ OSTROVY

- IV/1** *Vláda Plantagenetů a vznik
anglického parlamentarismu* 180
IV/2 *Skotsko v bojích s Anglií* 184

IV/3	<i>Angličtí osadníci v Irsku a jejich soužití s místními obyvateli</i>	185
IV/4	<i>Kultura britských ostrovů ve vrcholném středověku</i>	185
V.	STŘEDNÍ EVROPA V OBDOBÍ VRCHOLU CÍSAŘSKÉ MOCI	
V/1	<i>Postavení říšských panovníků</i>	186
V/2	<i>Vláda Lothara III. a nástup štaufské dynastie</i>	188
V/3	<i>Cíle a skutky Fridricha I. Barbarossy</i>	188
V/4	<i>Barbarossova politika vůči českým zemím a jeho smrt</i> ...	190
V/5	<i>Zápas o říšský trůn v letech 1197–1208</i>	190
V/6	<i>Imperiální touhy Fridricha II.</i>	191
V/7	<i>Počátky kurfiřtského sboru</i>	193
V/8	<i>Soupeření o babenberské dědictví a mocenské zájmy českého státu</i>	194
V/9	<i>Další série zápasů o vládu v Říši (1291–1308)</i>	196
V/10	<i>Vzestup Lucemburků</i>	197
V/11	<i>Ludvík Bavor a počátky wittelsbašsko-lucemburského soupeření</i>	198
V/12	<i>Kolonizační proces ve střední Evropě</i>	199
V/13	<i>Rozvoj měst</i>	200
V/14	<i>Správní poměry na území Říše</i>	201
V/15	<i>Kulturní situace v říšských oblastech</i>	201
VI.	STŘEDOVÝCHOD EVROPY V LETECH 1100–1350	
VI/1	<i>Oslabení polského státu</i>	202
VI/2	<i>Polská společnost</i>	204
VI/3	<i>Uherský stát na prahu rozvoje</i>	205
VI/4	<i>Společenské a ekonomické poměry v Uhrách</i>	206
VII.	PYRENEJSKÝ POLOOSTROV VE VÍTĚZNÉ VÁLCE S ISLÁMEM	
VII/1	<i>Úspěšný průběh reconquisty a její důsledky</i>	207
VII/2	<i>Kulturní situace v pyrenejských státech</i>	208
VIII.	APENINSKÝ POLOOSTROV VE 12. A 13. STOLETÍ	
VIII/1	<i>Politický vývoj jihoitalských oblastí</i>	209
VIII/2	<i>Prosperita severoitalských městských středisek</i>	210
VIII/3	<i>Význam Itálie pro soudobou evropskou kulturu</i>	212
IX.	OBLASTI VÝCHODNÍHO KŘESŤANSTVÍ	
IX/1	<i>Konsolidace Byzantské říše ve 12.–13. století</i>	213
IX/2	<i>Byzantská kultura v posledních stoletích existence</i>	214
IX/3	<i>Sousedé Byzance na Balkánském poloostrově (Bulharsko a Srbsko)</i>	215

IX/4	<i>Boj o severoruský prostor</i>	216
IX/5	<i>Mongolské vpády na Rus a postavení Zlaté hordy</i>	216
X.	STÁTY A SPOLEČNOST EVROPSKÉHO SEVERU	
X/1	<i>Mocenské zájmy Dánska, Švédska a Norska</i>	217
X/2	<i>Náboženství a kultura středověkého Severu</i>	218
XI.	ŽIDÉ V EVROPĚ VRCHOLNÉHO STŘEDOVĚKU	
XI/1	<i>První projevy protižidovských nálad</i>	219

hlava čtvrtá

POZDNÍ STŘEDOVĚK

I.	SKLONEK STŘEDOVĚKU	
I/1	<i>Celkový ráz doby</i>	220
I/2	<i>Meze hospodářských možností</i>	221
I/3	<i>Morové epidemie a jejich důsledky</i>	221
I/4	<i>Postavení Židů</i>	221
I/5	<i>Vliv neúrod, válek a epidemií na každodenní život</i>	225
I/6	<i>Změny v počtu evropských obyvatel</i>	226
I/7	<i>Zvyšování daní a nedostatek drahých kovů</i>	226
I/8	<i>Společnost a politika, panovník a stavy</i>	227
I/9	<i>Postavení římskokatolické církve a papežské schizma</i> ...	228
I/10	<i>Krise universalismu</i>	229
II.	STOLETÁ VÁLKA A JEJÍ DŮSLEDKY V ANGLII A FRANCII (1337–1500)	
II/1	<i>Příčiny konfliktu</i>	229
II/2	<i>První fáze války (1337–1360)</i>	230
II/3	<i>Sociálně politický dosah vojenských porážek na Francii (povstání Ettienu Marcela a jacquerie)</i>	233
II/4	<i>Druhá fáze stoleté války (1360–1415) a její následky v Anglii</i>	234
II/5	<i>Závěrečné období stoleté války (1415–1453)</i>	238
II/6	<i>Francie v druhé polovině 15. a na počátku 16. století</i>	239
II/7	<i>Anglie na cestě k centralizované monarchii</i>	240
II/8	<i>Nizozemské oblasti na konci středověku</i>	242
III.	PROMĚNY STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY	
III/1	<i>Počátky vlády Karla IV.</i>	243
III/2	<i>Hlavní principy Karlovy politické koncepce</i>	243
III/3	<i>Postavení českých zemí v Karlově říšské politice</i>	245
III/4	<i>Karel Lucemburský jako panovník Svaté říše římské</i>	247
III/5	<i>Oslabení panovnické moci v Říši a v českých zemích</i>	250

III/6	<i>Nástup jagellonské dynastie v Polsku, polsko-litevská unie a situace v Pobaltí</i>	252
III/7	<i>Balkán v prvním střetnutí s osmanskou expanzí</i>	253
III/8	<i>Uherský stát na cestě k mocenské roli</i>	254
IV.	POKUSY O ŘEŠENÍ KRIZE V STŘEDOEVRÓPSKÉM PROSTORU	
IV/1	<i>Zikmund Lucemburský v čele Svaté říše římské</i>	257
IV/2	<i>Situace církve a možnosti její nápravy</i>	257
IV/3	<i>Koncilní hnutí a církevní sněm v Kostnici</i>	259
IV/4	<i>Husitství, Říše a koncily</i>	262
IV/5	<i>Zrození střední Evropy a rozpad konciliarismu</i>	265
IV/6	<i>Zánik Byzantské říše</i>	267
IV/7	<i>Boj o převahu ve střední Evropě (Polsko, Uhry a české soustátí)</i>	269
V.	OD STŘEDOVĚKU K NOVOVĚKU: DOZNÍVÁNÍ GOTIKY—RENEŠANCE—ZÁMOŘSKÉ OBJEVY— VELMOCENSKÝ NÁSTUP HABSBURKŮ	
V/1	<i>Životní styl na sklonku středověku</i>	270
V/2	<i>Pozdně gotické umění</i>	272
V/3	<i>Itálie od poloviny 14. do poloviny 15. století</i>	275
V/4	<i>Předpoklady italské renesance a humanismu</i>	278
V/5	<i>Počátky italské renesance: 14. století</i>	279
V/6	<i>Humanismus a renesance ve Florencii 15. století</i>	281
V/7	<i>Šíření výtvarné renesance v Itálii a zaalpské Evropě 15. a počátku 16. století</i>	286
V/8	<i>Renesanční humanismus v italských oblastech (1450—1527)</i>	293
V/9	<i>Vliv humanismu a renesance na životní styl</i>	297
V/10	<i>Portugalsko a cesta do Indie</i>	298
V/11	<i>Španělsko a objevení Nového světa</i>	300
V/12	<i>Politická ofenziva Habsburků na přelomu 15. a 16. století</i>	305

hlava pátá

PRVNÍCH STO LET NOVOVĚKU

I. VELKÉ REFORMACE

I/1	<i>Luterská reformace</i>	309
I/2	<i>Vystoupení Ulricha Zwingliho a hnutí novokřtěnců</i>	313
I/3	<i>Kalvínská reformace</i>	314
I/4	<i>Reformace na britských ostrovech</i>	315
I/5	<i>Katolická reformace</i>	316
I/6	<i>Reformační církve a obrozený katolicismus</i>	319

II.	JIŽNÍ EVROPA A PYRENEJSKÝ POLOOSTROV V 16. A NA POČÁTKU 17. STOLETÍ	
II/1	<i>Upadající význam Itálie v raném novověku</i>	320
II/2	<i>Evropská expanze a její zpětný vliv na starý kontinent</i> ...	321
II/3	<i>Dovoz stříbra, tzv. cenová revoluce a přesun obchodních center</i>	323
II/4	<i>Vývoj Španělska a Portugalska</i>	324
III.	PŘESUN MOCENSKO-HOSPODÁŘSKÉHO TĚŽIŠTĚ NA EVROPSKÝ ZÁPAD	
III/1	<i>Rozkvět Nizozemí a boj za jeho samostatnost</i>	326
III/2	<i>Anglie v době prosazování reformace</i>	328
III/3	<i>Francie za náboženských válek</i>	330
IV.	STŘEDNÍ EVROPA A OSMANSKÁ MOC V LETECH 1526–1618	
IV/1	<i>Německé oblasti Říše v době reformace</i>	333
IV/2	<i>Habsburské državy ve střední Evropě</i>	335
IV/3	<i>Boj proti tureckému nebezpečí</i>	338
V.	POČÁTEK NOVOVĚKU V SEVERNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ	
V/1	<i>Skandinávské země v době reformace</i>	339
V/2	<i>Baltský obchod a boj o jeho ovládnutí</i>	341
V/3	<i>Polsko a Litva v prvním století novověku</i>	342
V/4	<i>Oblast mezi polsko-litevským státem a Moskevskou Rusí</i>	344
V/5	<i>Vzestup Moskevské Rusi</i>	344
V/6	<i>Náboženské poměry v Polsku a ve východní Evropě</i>	345
VI.	VĚDECKÉ A UMĚLECKÉ PROUDY VRCHOLNÉHO A POZDNÍHO 16. STOLETÍ	
VI/1	<i>Věda a vzdělanost</i>	346
VI/2	<i>Literatura 16. století</i>	349
VI/3	<i>Výtvarné umění pozdní renesance a manýrismu v Itálii a Zaalpí</i>	352
VI/4	<i>Hudební kultura</i>	359